

Felelős szerkesztő
MURANYI JOZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Harang-utca 9.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap
délután 5 órakor.
Egyes szám **2** krajcár
(4 fillér).
Kéziratot nem ad vissza
a szerkesztő g.

NAPLÓ

KASSA, PÉNTEK, 1911. JANUÁR 6.

HETEDIK ÉVFOLYAM. — 5. SZAM.

Előfizetési árak:

Kassán:
Egész évre . . . 14.—K
Fél évre . . . 7.—
Negyed évre . . . 3.50,,
Egy óra . . . 1.20

Vidéken:
Egész évre . . . 20.—K

Kiadóhivatal:

Kassa, Harang-utca 9.
Telefon: 150.

Hirdetések petit sor szá-
mításal díjszabás szerint

A megélhetés problémája.

Kassa, jan. 5.

Az agrárius tulzás sohasem veszi figyelembe, hogy az ő érdeke az, hogy erős, nagy, vásárlóképes fogyasztó közönség álljon a rendelkezésére. A hitelező érdeke az, hogy az adós fizetőképes legyen, nem pedig az, hogy az adós tönkremenjen, éhen-haljon. Es a termelő érdeke az, hogy a fogyasztó ne legyen koldus, hanem legyen miből vásárolni valója, legyen nagy fogyasztóképesége, hogy sokat vásárolhasson és mindent jól megfizethessen. Szinte különös, hogy ilyen közhelyeket még külön nyomatékkal kell hangsúlyozni, és hogy az agrárius érdekharcosok nem akarnak egyebet látni, mint azt, ami a termelő érdeke, de egyáltalán nincsenek tekintettel arra, hogy mi a fogyasztó érdeke.

Akárhogy forgatjuk az ország megélhetésének problémáját, ez mégis csak első sorban a fogyasztók problémája, mert ők vannak többségben és mert a fogyasztók többsége a magyarországi verseny leggyöngébb tényezője. Vázsonyi fején találta a szöveget. Nem merkantil és agrár érdekek ütköztek össze a szerb szerződés tárgyalásánál, hanem az erősök intéztek rohamot a gyöngék ellen. Agrárius vagy merkantilis-e a tőke, az mind mellékes, mert mindig a kisember, főleg a kisfogyasztó az áldozat, amikor a drágaságról van szó és akciók indulnak meg az élelmiszerek leszállítására, akkor az ország népességének többsége van előtérben. Özön szegény és csak a kiválasztottaké a vagyon.

A szegények és gazdagok érdekeiről és nem agráriusok és merkantilisták harcáról van szó. A szegények véreznek, mert ők a fogyasztók többsége, és csak a nagybirtok és a nagytőke virul, mert mindenki az ő érdekeit szolgálja. A városi népesség érzi ennek a hatását a legjobban, mert a városi nép csak fogyasztó és mert túlnyomó többsége szegény. A városi

népesség azonban nemzeti és kulturális szempontból a legértékesebb rétege a nemzetnek, mert ő képviseli a magyarság legnagyobb százalékát és ő tartja fenn a legtöbb iskolát. Tulajdonképpen tehát az ország legfontosabb nemzeti és kulturális érdekei ellen támadnak azok, akik ennek a népességnek érdekeit nem akarják figyelembe venni és azt hiszik, hogy akkor végeznek igazán eredményes nemzeti munkát, ha a vidék, a falu népét támogatják.

Csak hogy az agrárius támogatás, nem is a falu népét segíti, mert a falu népe bizony épugy sínyli az agrárius protekció terheit, mint a városi fogyasztó.

A garadnai kulturbotrány.

Nem tudnak iskolát építeni.

Kassa nem ad teket.

Garadna községnek a legnagyobb birtokosa: Kassa város. A birtok nemcsak körül övezi a falut, hanem belenyúl valóságban a község szívébe. A földművelők, a lejtős, dombos, kevésbé termékeny részekre vannak utalva, míg a jobbik termő rész hatalmas holdjait a város birtokolja. Garadna ennek a nagy birtoktestnek a közelében nem tud fejlődni. A község munkabíró emberei többnyire Amerikába vándorolnak, ott évekig dolgoznak s haza küldöztetik a pénzt. A község lakossága a kivándorlás által meggyarapodott, de hiába a pénz, földet nem tudnak kapni. A város a parcellázásba nem akar belemenni, mert eddig megfelelő ajánlatot nem kapott.

Ez a község, mult év elején elhatározta, hogy felekezeti iskoláját az államnak átadja. A mostani iskolaépület szegénye a kulturának, rozoga, egészségtelen házban egy tanítónő tanítása alatt 120 gyermeket zsufolnak össze egy szobába. A községi képviselőtestület elhatározta, hogy új, modern iskolát emel, két tanteremmel, két tanítói lakással és kerttel, mintegy 30.000 korona költség árán, s azt az államnak fentartás végett átadja. A kultuszminiszteriumban rendben volt a dolog. A miniszter hajlandónak nyilatkozott a felekezeti iskolát állami kezelésbe átvenni. Csak hogy a telekkérdés, már egy év óta hátráltatja az iskolaépítést.

Garadna község ugyanis mult éven a

városhoz fordult, hogy a vasut felé vezető ut mentén, birtokából hasítson ki az iskola számára alkalmas telket, amit ők hajlandók megvásárolni. Ennek az utnak egyik oldalán már kiépült Garadna, ez a fejlődés útja. A másik oldalon azonban a város birtoka nyulik el, ott lakik a bérlő is. Más telket, mely a község érdekeinek megfelelő volna, nem tudtak kiszemelni, mert Garada dombos, partos északi része, kiesik a faluból s alkalmatlan az építkezésre, a faluban pedig nincs üres telek. Kassa város ezt a kérelmet azzal utasította el, hogy legszebb tábláját nem akarja megszakítani.

Erre egy másik terv merült fel. Hogy a kovácsműhely helyén, mely szintén városi birtok, kiépítik az iskolát. Ezt a tervet a polgármester, a gazdasági tanácsnok, a tanfelügyelő is pártolta. Ez a telek ugyan kisebb és alkalmatlanabb, mint az első volt, de kényszerűségből a község ezzel is megelégedett. Csak hogy a közgyűlés ezt a kérelmet is visszautasította azzal az indokolással, hogy a birtok bérletben van s a kovácsműhely is hozzátartozik.

Ekkor a város azt az ajánlatot tette, hogy a Garadna-patak mentén hajlandó telket adni. De ez kiesik a községből és veszélyes hely, mert a patak minden évben kiárad s a környéket vízzel elönti, tehát építkezésre nem alkalmas. Garadna község, miután a város így akadékoskodott s lehetetlenné tette az iskolaépítést, a képviselőtestület elhatározta, hogy kisajátítási eljárást indít s eredeti terv szerint a nagyon féltett utmenti táblából fogja kiharitatni a szükséges telket.

Kórházból a szinpadra.

Bihari már holnap énekel.

Nem tudja, mi történt vele.

A kassai színház baritonistájának: *Bihari Sándornak* mérgezési esete mind bonyolalmasabb kezd lenni. Kedden reggel, amikor rettentő kínok között eszméletlenül beszállították a közkórházba, a halottfehér arcú, hörgő színész életéről az orvosok lemondtak. A délelőtti folyamán megtartott gyomormosás azonban enyhített *Bihari* szenvedésén, a gyors mentés eszméletre keltette s délután már öntudatra ébredt. Gyenge volt, alig tudott beszélni s a hozzá intézett kérdésekre csodálkozó tekintettel felelt. *Szerdán állapota erősen javult* s már beszélgetésbe elegyedett az orvosokkal. Kollégái, több színész is meglátogatta s ezeknek a következőket mondta:

— Nem tudom mi történt velem! Éjfél után hazamentem s szinjózanul az ágyba

A Jozsef királyi herceg Szanatórium-Egyesület 1911. évi január hó 14-iki **Japan tea-estélyére**
Kimonokra eredeti japán kelméket ajánl **GOMBOS JENŐ, Fő-u. 39.**
és kimonokra megrendelést elfogad

feküdtem. Hamar elaludtam. Másnap, arra ébredtem, hogy egy teljesen idegen helyen vagyok. A tagjaimat nem tudom mozgatni, valami lázféle érzés éget a egy több ágyas szobában fekszem, körülöttem fehér bőbitás fejtű kek ruhás apácák. Azt hittem, ez álom. Beszélnek hozzám, de nem felelek. A nyelvem nehéz, ajkamra nem jön a szó. Aztán megint lecsukódott a szemem, csak feketeséget láttam magam körül... Ma már magamnál vagyok. Jobban érzem magam, stá-lán holnap felkelek. Nem igaz, hogy öngyilkosságot követtem volna el; nem igaz, hogy mérget ittam volna. Rosszulléteket nem tudom megmagyarázni. Nem tudom, nem tudom mi lehetett az, amiért ide kerültem...

Ebben a dologban az az érdekes, hogy az orvosok is tanácstalanul állanak Bihari mérgezési esetével szemben. A mérgezés minden szimptomái jelentkeztek Bihari állapotában. Most az a megfejthetetlen talány merül fel, hogyan jutott belé a mérge. Romlott, mérgező hatású étel vagy ital után, valaki talán mérget kevert a vízébe. Nem lehet tudni.

Egy bizonyos. Bihari gyógyul a folytatja ott, ahol három nap előtt majdnem hogy befejezte volna: szép reményekkel kecsegtető pályáját. Ha a avulás tartós lesz, akkor Bihari holnap a Cigányszerelmén premijerjén játszani fog.

Andrássy nagy kávéház!

Tulajdonos: Szentgyörgyi Ferenc.
BEL- ÉS KÜLFÖLDI LAPOK
:: 7 UJ BILIÁRDASZTAL ::
Minden szombaton
≡ katonazene-hangverseny. ≡
Vasárnap, hétfőn, kedden és
csütörtökön este cigányzene.

HIREK.

— Vidéki előfizetőinket tisztelettel fölkerjük, hogy az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be. A NAPLO előfizetése egy évre 20 K, félévre 10 K, negyedévre 5 korona.

— Lapunk legközelebbi száma a közbeeső ünnep miatt, zombat este a rendes időben jelenik meg.

— II. társadalmi zsúr. A holnap, pénteken délután 5 órakor a Schalkház-szálló termében megtartandó II-ik társadalmi zsúr valóban vonzó és érdekes műsorát rövidesen már tegnap közöltük. Ma azt egész részletesen adjuk közre, hogy olvasóink lássák, miszerint az valóban milyen változatos, élvezetes és vonzó lesz. *Bonomi Louise* a berlini művészvilág egyik kiváló operaénekesnője „Rigolettóból” fog énekelni, magyarul. *Hevessi Mariška* a kassai színház tagja is szerepel a jótékony cél érdekében. De nem kevesebb érdeklődést fog kelteni egy gyermekcsoport különböző táncprodukciója, melyet *Tóth Károly* táncosnő betanítása és személyes vezetése mellett mutatnak be. A különféle táncokban részt vesznek: a Diabolo-bostonban 6 pár *Czimra Lenke, Márffy Talinka, Oláh Rózsika, Pílisz Boroka, Poec Mártha, Víz Edith, Bánffy János, Beke Zoltán, Besseney*

Gábor, Deák Bandi, Rácz Ernő és Szanberer Béla. A „menüetben” egy pár *Márffy Mariánka és Víz Lőrinc.* A csókmenüetben szintén egy pár *Márffy Mariánka és Oláh Pista.* Magyar solot lejt *Grosschmid Sanyi.* Szóval a II-ik zsúr ismét oly sok és kedves érdekeséget fog nyújtani, hogy biztosra vesszük, miszerint a megjelenő közönség teljesen ki lesz elégitve a Liga „Ingentej” intézményének pénztára is, a nyomorgó s éhező szegény gyermekek érdekében, meg fog telni.

— Restancia nélkül. Mint értesülünk Abauj-Torna vármegye alispáni hivatala terjedelmes ügyforgalmát az 1910. évben is hátrálék nélkül zárta le, amennyiben a hivatalhoz érkezett 20635 ügyiratot december 31-ig mind elintézte. A vármegye tisztikara tehát szorgalmának jóleső tudatában kezdhetette meg az ujesztendő munkáját.

— A trónörökös ajándéka. Ferenc Ferdinánd trónörökös a múlt hónapban Barzencén Festetich Tasziló gróf birtokán vadászott. Most a trónörökös kedves level kíséretében 15 milleniumi aranyat küldött a gróf titkari hivatalának Keszthelyre, hogy abból 5 darab aranyat *Böröcz János* parádés kocsisnak, 5 darabot *Horváth Adám* erdésznek adjanak át, a többit pedig saját belátásuk szerint osszák szét. Festetich gróf maga adta át a trónörökös ajándékát megajándékozottaknak.

— Egy tartalékos hadnagy körözése. A m. kir. kassai III. honvédkerületi bíróság köröző-levelet adott ki *Molnár Dezső* m. kir. szatmári 12. honvédgyalogezredbeli tartalékos hadnagy ellen, aki az utolsó három évben nem vonult be fegyvergyakorlatra és a nyomozás adatai szerint ismeretlen helyre távozott. Minthogy ebből nyilvánvaló, hogy *Molnár Dezső* szolgálati kötelezettsége alól magát mindenkorra ki akarja vonni, a honvédfőparancsnokság az idészési eljárást elrendelte és föl hívja a szökevényt, hogy három hónapon belül jelentkezék a honvédkerületi bíróságnál, mert különben távollétében fognak róla ítékezni.

— A japán-theaest. A József kir. főherceg Szanatórium-Egyesület kassai bizottságának folyó hó 14-én tartandó nagyszabású theaestjének rendező-bizottsága — úgy szólván — már befejezte nagy és fáradságos munkáját: a f. hó 14-iki japán theaestély műsora már készen áll. Mielőtt még teljes egészében ismertetőnk a f. hó 14-iki japán theaestély műsorát, ehelyütt említtjük meg, hogy az estély hangverseny-műsora keretében, mely pódiumon, széksorok előtt fog lefolyni, Kassa város előkelő társadalmának felkért hölgyei három csoportban fognak japán táncokat lejtetni. *Révész Imre*, a kiváló táncmester tanította be ezeket a coreográfiai költeményeket, amelyek külső hatását a hölgyek bájos, szines japán kosztümei fogják értékesen emelni. *Emser* százasodné szül. *Mühlbruck Wüber Margit* urnó, a jeles képzett, kellemes megjelenésű hangverseny-énekesnő, művészi éntékes pontját tölti be a műsornak. A zeneművészet virtuozitását képviseli a kilenc éves *Kerekjártó Duci, Hubay Jenő* csodás tehetségű tanítványa, kinek hegedűjátékát *Schürger* kassai zenetanár kíséri zongorán. Az estély műsorának keretébe pompásan illeszkedik bele egy fényes tombolajáték is, míg a stilszerű japán sátrakban szervezött thea után kezdetét veszi a tánc.

— A turista-szerencsétlenségek ellen. Az utóbbi időben a Magas Tátrában a turistaszerecsétlenségek gyakoribbak, ami egyrészt arra vezethető vissza, hogy a Tátrát látogató turisták száma nagyon megsza-

rodott, másrészt azonban arra is, hogy sokan vezetők nélkül indulnak veszedelmes turákra. E szerencsétlenségek elkerülése céljából a Magyarországi Kárpátgyógyászati központi vezetősége már évek óta óvintézkedéseket tett. Turistamenedékházaiában az első segítségnyújtásra szükséges kötszereket helyeztet el; kalauzsabályzatában kimondta, hogy az egyesület vezetői kötelesek, mielőtt a szerencsétlenségről értesülnek, azonnal a szerencsétlenség helyére sietni. Az egyesület a múlt évben megkérte a kereskedelemügyi minisztert, hogy az összes menedékházakat és fürdőtelepeket telefonnal kapcsolja össze. A kereskedelmi miniszter utasította is műszaki tanácsát, hogy a költségvetést terjessze be. Így remélhető, hogy minél előbb létesül a telefon, aminek az az óriási haszna lesz, hogy mentőexpedíciók azonnal indulhatnak olyan esetekben, mikor pár órai késedelem is végzetes lehet. Mint-hogy sokszor gyors segítségnyújtásra van szükség, külön bádoglemez táblákat függeszt ki az egyesület a menedékházakban és a fürdőtelepeken, valamint az utakon, amelyen röviden, tömören elsorolja az esetleges szerencsétlenségeknél a legsürgősebb teendőket.

— Elgázolt földműves. *Rusznák János* 56 éves pólyi lakos földműves tegnap d. u. 2 óra körül a vásártéren egy tehent hajtott maga előtt, mikor a melléte elhaladó *Burger Lajos* magyar szabó kocsija elütötte és hátulsó kerekével keresztül ment a hátán. Az öreg ember nem nagy sérüléseket szenvedett, mert egyrészt a szekér üres volt, másrészt pedig a rajta lévő vastag bunda megvédte. Csak a térdein sérült meg. A kocsi *Várkony József*, mikor a feltápaszkodó embert meglátta, éktelenül elkezdett nevetni, mint aki valami jó viccet csinált, azzal a káromkodó embert magára hagyta. Ez azonban az első rendőrnök bejelentette az esetet, mire az eljárás a vizyázatlan kocsi ellen folyamatba tetetett.

— Összeégett kis leány. Tegnap délután *Bacsá Mária* 9 éves kis leány, akit szülei a Szepsi-uti Böszörményi-ház egyik lakásában magára hagytak, atya ruháit szárogatta az izzó kályhánál. Eközben a saját ruhácskaja is tüzet fogott, mire a kis leány sikoltozni kezdett. A házbellek leszaggatták róla az égő ruhadarabokat, azonban a kis *Bacsá Mária* addigra már súlyos égési sebeket szenvedett a karján és a hátán. Be-szállították a kózkórházba.

— Meglopott utas. *Hricz András* zsebesi lakos feljelentést tett a rendőrségen *Plebannus* nevű felszemére vak favágónó ellen, aki őt tegnap a vasúti állomáson 20 korona erejéig meglopota. *Hricz* ugyanis az összeget jegyváltás céljaira adta át az asszonynak, aki szíval eloldalgott. A rendőrség előállította a tolvaj asszonyt és az eljárást megindította ellene.

— Meglopott delnő. *Soltész István* jelenleg foglalkozás nélküli kocsis, tegnap délután behatolt *Szabó Róza* Virág-utca 20. sz. nyitva hagyott lakásába és onnan egy kizitáskát és egy bloust, valamint a szobakulcsot ellopta. *Iván István* pincér a házból kijövő *Soltészt* gyanusnak találván, elfogta és a rendőrnök átadta. A rendőrségen a tolvaj részegnek tette magát, de kiderült, hogy szimulál. Az eljárás megindult.

— Kendőtolvaj. A rendőrség — feljelentés alapján — tegnap előállította *Fodor István* munkásnőt, akit az Erzsébet téren elkövetett kendőtlopással gyanúsítanak. Az eljárás megindult.

SZÖNYEGEK, FÜGGÖNYÖK, BUTORKELMÉK a legnagyobb választékban **Széman testvérek** ÁRUHÁZÁBAN Kassa, Fő-utca 62. sz.
a legújabb mintázatban, feltűnő olcsó áron árusítatnak

A legtöbb kiállításon legelső
díjjal kitüntetett és első orvos-
tanárok által ajánlott, kitűnő
minőségű

Esterházy cognac

mindenütt kapható!

Az Esterházy cognac

a közönség kedvenc itala!

Esterházy cognacgyár

Központi irodája:

Budapest V. Csáky-u. 14.

Telefon 31-49. Telefon 31-49.

Legelőnyösebb tőkebefektetés a

Kassai Hitelbank

5%^o-os jelzálogos betétje.

78 K 36 f. egyszeri letfiz. ellentétben 5 év múlva

61 „ 40 „ „ „ 10 „ „

48 „ 11 „ „ „ 15 „ „

37 „ 69 „ „ „ 20 „ „

100 koronát kap.

Bővebb felvilágosítással szolgál

a Kassai Hitelbank fő-u. 30.

|| Egy 15-16 éves fiú ||

kifutónak

felvétetik Vitéz A. utóda könyv,
kő- és műnyomdájában, Kass.

|| Harang-utca 9-ik szám alatt. ||

Tèlen át

nem érdemes a fehérneműt otthon mosatni, mert

HALTENBERGERNÉL

a ruha legnagyobb megkímélése mellett
mossák a fehérneműt, súly szerint mán-
gorolva és vasalva, darabonként való
árszámítás mellett. Háztól való el-
hozatal és házhoz való szállítás.

Gallérok, kézelők

felülmulthatatlan kivitelben tükörfénnel
vasaltatnak. TELEFONSZÁM 70.

Murányi József kiadó.

A Kassai Jelzálogbank

==== részvénytársaság. ====

Fő-utca 4. szám. ===== Fő-utca 4. szám.

Elfogad betéteket takarékkönyvecskére vagy folyószámlára
legelőnyösebb feltételek mellett.

Vesz és elad értékpapírokat, arany és ezüst pénznemeket,
idegen bankjegyeket. — Átutalásokat bármely
külföldi piacra is közvetít.

Tűz- és betörésmentes safe deposit.

Osztálysorsjegyek.

Sorsjegyek részletfizetésre.

Sorsjegycsoportok alakítása.

Minden egyéb bankügylet gyors és előnyös lebonyolítása.

KASSAI NÉPBANK R.-T.

Fő-utca 22. szám I. emelet (saját ház.)

foglalkozik bankszakmába vágó összes ügyletekkel.

Elfogad betéteket betétkönyvecskékre és cheque-
számlára a legelőnyösebb feltételek mellett.

Váltókat, kisorsolt értékpapírokat leszámítol. — Folyószámla hitelt
engedélyez fedezet alapján. — Értékpapírokat, külföldi pénzneme-
ket vesz és elad. — Szelvényeket díjtalanul vált be.

Felvilágosítások készséggel adatnak.

ETERNA

Ha Ön a legprecízebb, legelegánsabb, a legtöké-
letesebb órát keresi, a fenti szót el ne felejtse.
Az ETERNA schweizi órák páratlanul állnak a
világon.

A Schild Frères & Cie. Grenchen (Schweitz)

„ETERNA“ világhírű gyártmányainak egyedüli raktára:

HEILMANN HENRIK

órák és aranyműves, Kassa, Kossuth Lajos-utca 9-ik szám.

Raktárán saját gyártmányu briliáns, gyémánt ékszerek, drága-
kövek, arany, ezüst és kínai ezüst tárgyak. Elfogad legkényesebb
aranyműves és órák munkát. A legmodernebb gépekkel és műsze-
rekkel felszerelve. Törött aranyat, drágaköveket és ezüstöt vásárol vagy
becserél. Zálogházban elhelyezett ékszerekről a zálogjegyek magas áron vásároltatnak.

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA.

Kassai Estilap

POLITIKAI NAPILAP
 Szerkesztőség és kiadóhivatal: FELELŐS SZERKESZTŐ: MURÁNYI JÓZSEF
 Fő-utca 64. szám alatt. (Szinházszal szemben.)
 Telefonszám: 21.
 Előfizetési árak: Helyben: Egész évre 16 korona, Fél évre 8, Negyed évre 4. Egyes szám 4 fillér. Vidéken: 20 korona, 10, 5.

Az eszmék mérkőzése.

A munkapárt szellemi és politikai fölénye kitűnt már a bankjavaslat tárgyalásakor is. Kétségtelen, hogy succrescentia dolgában a munkapárt előnyben van a többi pártok felett.

A párt régebbi jeles tagjai mellett ez a fiatalság vitte a szót a belügyi vitában is, kellemes feltűnést keltve a szaktudásával és gyakorlati ismereteivel.

A gyermekvédelem, a községi közigazgatás javítása, a tüdővészések dolga, a Felvidék politikai és társadalmi helyzetének a képe, a gyülekezési és egyesülési szabadság.

A meddő sérelmi politika hanyatlását mi sem bizonyítja inkább, mint az a körülmény, hogy az ellenzéki szónokok nagyrésze is a gyakorlati kérdések felfelvetésével foglalkozott inkább, mint céltalan közjogi fejtegetésekkel. A gravaminális politika napjai meg vannak számlálva. Nem érdekelnek senkit. Nem keltenek fel káros izgalmakat. A nemzet beléunt sebei örökös mutogatásába. Dolgozni akar és haladni, vagyonosodni és művelődni megsokasodni, mint az ég csillagai. Igazi függetlenséget akar: a léleknek és az anyagi jólétnek a függetlenségét. S mert minden korszak maga szabja meg a céljait, az utat, mely céljaihoz közelebb viszi, az eszközöket, a melyekkel azt eléri: vakon mi nem követjük elmúlt idők jelszavait, politikai módszerét. Nem kopizáljuk szolgálailag a nemzeti ügy

régen élt bajnokainak eljárását. A magunk lábán akarunk járni, a magunk útján, a magunk korszakában. S a hogy komikus volna le-tűnt idők ruházatában járni, annak sincs értelme, ha a nemzetet nem mostani szükségletei szerint szolgáljuk, s nem a mai kor felfogása és módszere szerint.

Ami a képviselőházban folyik: a gyakorlati és szakkérdések előrenyomulása, — az csak szankciója a választási hadjáratnak, a mely a nemzeti munka pártját diadalra juttatta s amelyet vitt végbe az ellenzéki pártokban, mennél távolabb állott programjuk az élet való szükségleteitől.

A választásokon adott direktívát a képviselőház, annak minden pártja tartozik tiszteletben tartani, hacsak nem akar homlokegyenest ellentétbe jutni a nemzeti akarattal. Ez az oka, hogy a sérelmi politika hullámvérései mindjobban elcsitulnak; hogy az embereket a jelen gondjai és a jövőnek a kilátásai érdeklik; hogy az ország belső kiépítésének, anyagi megerősödésének, kulturális haladásának feladata mindjobban előtérbe nyomul; a pusztá jelszavak, csillogó ígérgetések, meg nem való-sítható álmodozások apránként belejutnak oda, ahová valók: a multak lomtárába.

Az ország átalakításának munkája még csak a kezdet kezdetén van. Aranyhegyeket a munkapárt nem ígért, uralkodásának rövid egy esztendeje alatt nagy

sikereket el nem érhetett. Am a sinek le vannak rakva, az akadályok az utból elhárítva, a kazánok befűtve; a vonatvezetők a helyükön vannak. Állomásról-állomásra megindulhat a vonat, nem a nagy nemzetek haladásának villám- vonati sebességével, de lassan, vigyázattal, egyenletesen s ami fő, megállás nélkül.

Az igazi szabadgondolkodás

Uólasz egy rossz recipére.

(—r.) A kassaiBacsányi-kör megalakulása alkalmából a F. U. vezetőhelyen foglalkozik a szabadgondolkodással s megkísérli, hogy recipét adjon a fiatal egyesületnek a működés mikéntjére. Eltekintve azonban attól, hogy tudomásunk szerint az egyesületnek már meg van a maga programja, aligha hihetjük, hogy még ilyennek nem léte esetében is éppen a F. U. recipéjére szorulna rá. No de hát ez egyébként az egyesület dolga.

Minket az az eredeti elme-futtatás érdekel, melyet laptársunk a szabadgondolkodás mezején rendez s amelynek során árkon-bokron keresztül ugrat, hogy végezetül arra az eredményre jusson, hogy a szabadgondolkodók egyesületénél jobban szeretné az igazán gondolkodók egyesületét.

A szójáték értelmét őszintén szólva nem tudjuk megtalálni, de mindabból, ami azt megelőzi, következtetnünk kell, hogy a F. U. még kevésbé van tisztában vele.

Minden szabadgondolkodó egyesület az igaz gondolatok, a tudományos igazságok védelmét és terjesztését célozza. Nem igaz az, hogy "más a gondolat szabadsága és más a gondolat nyilvánításának szabadsága", nem igaz, hogy „a

gondolat maga mindég szabad minden külső kényszertől" nem igaz, hogy „szabadon hihetem, hogy kétszer kettő öt", nem igaz tehát mindaz a következtetés, amikre a cikk ezek alapján jut el s főleg nem igaz, hogy a fenti tagadott tételeket a szabadgondolkodás hívei hirdetik.

A gondolkodás szabadsága alatt józan eszű és képzett ember nem érthet egyebet, minthogy a tudományos uton megállapított igazságokon kívül egyéb, tudománytalan és hazug tanításokra ne alapsuk meggyőződéseinket, azok tehát a tudomány által megdöntött és tulbaladott konvencionális hazugságoktól szabadok legyenek. A gondolat szabadságának szabadságon kell is megnyilatkozni, vagyis iskolákban, könyvekben s általában szóval vagy írásban s mind-ott, ahol az emberi értelem megnyilatkozik, csak tudománytalan előítéletektől s balhiedelmektől szabad, vagyis tisztán tudományos tanokat kell hirdetni. Embertelen és gonosz ezért minden törekvés, mely az előítéletektől ment, szabad gondolat szabad kinyilvánítását megakadályozni igyekszik. „A gondolat szabadsága és a gondolat nyilvánításának szabadsága" tehát egyazon dolog s a szabadgondolkodó egyesületek kötelessége védeni mindkettőt.

Minthogy pedig a tudományos ösmeretek nélkül szűkölködő embermilliók meggyőződésüket nem alapíthatják másra, mint arra, amit velük a hatalmasok közölnek, ezek hazug tanításokkal, a tudományos eredmények eltitkolásával tévedésbe ejthetik az emberek millióit s ekként azoknak gondolkodásán valóságos erőszakot ejtenek. Nem igaz tehát, „hogy a gondolat maga mindég szabad minden külső kényszertől." A tudatlan ember gondolkodásának hazug tanításokkal olyan irányt lehet szabni, amilyen a lelkiismeretlen tanítók tetszésének megfelelő. Járványok idején a tudatlan nép fegyvert, botot fog az orvo-

Tavaszi ujszerű angol double kelmék

Nyári costum és ruha imqrimé selymek

Grenadin, delain, ruhavászón és finom mosóárúk

Női fehérneműek — Napernyő különlegességek

GOMBOS JENŐNÉL Fő-utca 39. szám. (Dómmal szemben).

9. 11. 17. 19. 21.

sokra, mert elhittették vele, hogy ők a járvány okai, de bizalommal dobja utolsó garasát is a templom perselyébe, mert arra tanították, hogy ezzel menekül a bajtól. A szabadgondolkodás egyesületének ennél fogva a hazugságoktól ment tanítások terjesztését kell szolgálnia.

A tudományos igazságok alapjáról kiindulva, logikus eszmemennel nem lehet arra az eredményre jutni, hogy kétszer kétfő az öt. A számtanban ugyan lehet bizonyítani azt is, hogy kétszer kétfő öt, mert a számtan nem érzékleti tapasztalatokon, hanem csak önkényes megállapodásokon nyugszik. De a tapasztalati ösmeretek rendszerében nincsen helye az abszurdumoknak. A fizikai és kémiai ösmeretek rendszere kizárja a szellemvilágot s megdönti a dualisztikus világfelfogást, mert tapasztalati igazság, hogy nincsen anyag, melyben erő meg ne nyilatkoznék és nincsen erő mely ne anyagban nyilatkoznék meg. A geológia tapasztalati ösmeretei kikalkoltatták a poklot a föld mélyéből és maga Prohászka püspök hirdeti, hogy naiv és tudománytalan hit az, mintha a csillagtábor felett menyország lenne, melyben Isten az angyalok között székel. A fizikában kétszer kétfő tehát csak négy marad s nem lesz belőle a kémiaiban sem öt, de a geológiában, anatómiában, antropológiában s egy tapasztalati tudományágban sem, józan ésszel tehát nem is lehet azt szabadon elhinni.

Tudjuk bölcsen, hogy „a gondolatnyilvánítás szabadságának egyik s legfőbb határa az igazság“. Elfogadjuk, sőt hozzátesszük, hogy egyedüli határa, s azt is tudjuk, hogy „az állam és az egyház őrt állanak a határokon“. Nem kerülte el azonban figyelmünket, hogy az állam a tudománygyetemek felállításával a tudományos kutatások szabadságának, valamint a sajtó-, szólás-, egyesülési- és gyülekezési-, meg a tanszabadságnak biztosításával liberálisan megengedi, hogy ezek a határok a tudomány fejlődésével kapcsolatosan mindig tágabbak legyenek s mindenkor fekvésüket a tudomány határozza meg. Az egyház ellenben csökönyösen ahhoz a vonalhoz ragaszkodik, mely anno dacumál volt a tudás határa s ennek az átlépését minden rendelkezésére álló eszközzel meg akarja akadályozni „kimondva, hogy aki ezt, vagy azt vallja, már nem az ő papja, nem az ő hive“, amint maga a cikk is említi.

Nos hát a szabadgondolkodó egyesületek éppen azért küzdenek, hogy azt a bizonyos „ezt vagy azt“

szabadon vallhassa mindenki, legjobb tudásának és tudományos meggyőződésének megfelelően.

Beláthatja tehát a F. U., hogy nincsen értelme annak a szójátéknak, mely igazán gondolkodó egyesületet kíván a szabadgondolkodó helyett. A kétfő egy és ugyanaz. A gondolat szabadságától pedig senkinek sem kell irtóznia, mert az előítéletektől teljesen ment, tudományosan gondolkodó ember a homo sapiens XX. századbeli típusa

A költségvetési vita.

A képviselőház ülése.

A Kassai Estilap fővárosi tudósítójától.

Budapest, április 7.

Berzeviczy Albert elnök nyitotta meg az ülést.

A belügyi tárcá vitáját folytatták:

Polónyi Géza helyteleníti, hogy a tisztviselők erős hangon foglalnak állást követeléseik mellett. Kívánja az egyesülési és gyülekezési jog rendezését. Támadja a szabadkőművességet, amely vesztett eredeti jellegéből és most atheista és államellenes tendenciákat követ. Felolvassa a szabadkőműves-fogadalmat és tiltakozik az ellen, hogy a páholyok politikával foglalkoznak. Ő nem antiszemita, de gyűlöli az antiklerikalizmust is. Végezetül a választói reformot sürgeti.

Beöthy Pál munkapárti általában helyesli Polónyi szavait, de antiliberalis elveivel szembehelyezkedik. Ezután a közigazgatás bajjairól beszélt.

POLITIKA.

(A Kassai Estilap tudósítójától.)

Véderőreform.

A véderőreform körül bajok vannak. Khuen miniszterelnök szombaton ismét Bécsbe utazik és most vele mennek Hazai Samu és Székely Ferenc miniszterek is. Vasárnap Bécsben közös minisztertanács lesz és ha ezen sem jutnak megegyezésre, úgy legközelebb a Koronatanács fog dönteni.

Berger nagy kávéház

Fagylalt a la Gerbaud.
Hangversenyek mindennap.
Chikágói Karambol asztalok.

Városok a parlamentben.

A községi takarékpénztárak. — A pótdadó. — A fogyasztási adó. — Latifundiumok ellen. — Üzerek kezei közt.

A képviselőházban a belügyi vita során a képviselők élénken foglalkoznak a városokkal. Soha ennyi meleg, a bajokat mélyen átszántó, alapos reformokat követelő beszédet nem hallotunk, mint most, amikor a munkapárt tagjai és az ellenzék egymással versenyezve foglalkoznak a városok fejlesztésével.

Érdekes kiszemelgetni, hogy minő eszméket vetnek fel a városok ügyében. Az egyik képviselő a községi takarékpénztárak felállítását ajánlja. A városok folyton azon tűnődnek, hogyan lehetne új jövedelmi forrásokat teremteni. De olyan nagy kilendüléstől, mint a községi takarékpénztár, amik a városoknak évenként igen tekintélyes jövedelmet hozna, különösen a törvényhatósági városok fájnak. Németországban minden nagyobb községben és minden városban van községi takarékpénztár. Nálunk ez a kérdés azért is nehezen oldható meg, mert a kormányzat sem rokonszenvezik a községi takarékpénztárakkal. Debrecen községi takarékpénztárát nem engedélyezte a pénzügyminiszter.

Szó esett egy másik beszédben hogy a városok legfőbb baja a pótdadó. A törvényhatósági városoknál néhány év alatt eléri az állami adók magasságát. (Kassán már 67 percent.) Ez négy évtized fejlődésének eredménye. Megélhetésükben a városok legkézenfoghatóbb jövedelmi forrása: a fogyasztási adókra van utalva. Mint-hogy a városok szaporulata a bevándorló inaktív népréteg a hozadéki adóhoz nem járul, kénytelenek voltak a városok a fogyasztási adókra vetni magokat. De ez nem volt elég, kénytelenek voltak a pótdadó rendszerre visszatérni. Ilyen körülmények között a városok viszonya nem rózsás.

Figyelmet keltett az a felszólalás is, mely azt fejtegette, hogy milyen aránytalanságok vannak a város és falvak között pótdadó tekintetében. A városok területi beosztását újra kellene eszközölni, a latifundiumokat, az uradalmi községeket hozzájuk kell csatolni s az eszményi községeket megszüntetni. A 100-400 százalékos pótdadók csak így lehet segíteni és nem államsegélyen.

A városok bajához tartozik,

hogy senkise védi meg az üzerek kezeitől. Külföldön a világítás, közlekedés, községi takarékpénztárak jövedelme a városok jövedelmét képezik. Nálunk senki sem jön a városok segítségére, inkább az üzletiség éljen, mint a város. A vállalkozók kartelekben vannak a városok és községek ellen és még az állam is a vállalkozók mellé áll. A városoknak nem lenne szabad közömbösen nézni romlásukat. Jó városi törvény feleslegessé tenne minden segélyakciót.

Gazolt mandátum.

Martonsik Béla petíciója Füst Sándor ellen.

Elutasították a petíciót.

A városi választás izgalmai már rég elcsendesültek. Kisebbségben maradt jelöltek sorsukba beletörődve, már nem bántódnak a mandátum vesztén, csak egy volt jelölt küzd még a mandátumért és pedig szívós szenvedélyességgel Martonsik Béla építőmester, aki a III-ik kerületben elbukott.

Ugylátszik bukását nem tudta elszenvadni és petíciót adott be Füst Sándor műszaki tanácsos mandátuma ellen, aki a kerületben munkapárti programmal fényesen győzött.

Az állandó igazoló bizottság, ma délelőtt 10 órakor, a városházán Sziklay Ede főispán elnöklete alatt ülést tartott. A gyűlés tárgya: Martonsik Béla kassai lakosnak petíciója, Füst Sándor megválasztott bizottsági tag mandátuma ellen. Az igazoló-bizottság felolvassván a petíciót, s egyhangulag

Füst Sándor mandátumát törvényesnek és jogosnak kimondotta és mint megválasztott bizottsági tagot igazolta.

Az indokolás szerint, Martonsik Béla semmiféle olyan konkrét adatot nem tudott felhozni, ami Füst Sándor részéről törvénybe ütköző lett volna.

A városi bizottsági tag választásról szóló törvény szerint, csak a jelölt személye ellen felhozott okokra, vagy a választás törvénytelenége alapján semmisíthető meg a mandátum. Továbbá a választási eljárás titkos volta kizárja, hogy valaki megtudja, hogy bárki kire szavazott.

A választásról szóló kuriai törvény nem szól a törvényhatósági választásokról s így ennek a törvénynek rendelkezéseit nem lehet a beadott petícióra alkalmazni. Miután pedig Füst Sándor ellen

Tavaszi női kosztümök

minden kivitelben és színben

Eredeti angol doublék

a legszebb választékban :::

VÁRY GYULA

divatüzlete

KASSA, FŐ-UTCA. (A szentháromsággal szemben.)

BAJER világhírű női fehér-

nemű gyárosnak készítmé-

nyei gazdag raktáron, a leg-

szébb kivitelben. ::

a törvényhatósági választásokról hozott utasítás értelmében Martoncsik Béla konkrét okokat felhozni nem tudott, a bizottság igazolta Fürst mandátumát és a petíciót elutasította.

Felebbezésnek a kir. közigazgatási bíróságnál van helye.

Az öngyilkos baka

Meglopta a kapitányt.

Izgalmas temetés.

A Kassai Estilap tudósítójától.

Szalmásy Istvánt, az öngyilkos 34-es bakát tegnap temették a helyőrségi kórházból. A koporsónál az öngyilkos szülei és a felesége, két gyerekkel megjelentek. Rettenő sikoltozást, kétségbeesett sirást vittek véghez, hogy elakarták őket távolítani a halottas kocsitól. Azonban a fájdalomban csaknem esztét családot és különösen az öngyilkos felesége nem tágitottak a halottjuktól s ebben nekik a közönség is igazat adott, úgy hogy majdnem botrány keletkezett.

Szalmásy József vád alá volt helyezve lopás miatt. A 34. gy. e. egy kapitányától a kassai helyőrségi bíróság megindította ellene a vizsgálatot és a főtárgyalás már a napokra volt kitűzve. A baka abban a félelmében, hogy több évre elítélik — inkább a halálba menekült.

Külső hírek

— **Kinevezés.** Bernolák Nándor dr. rendkívüli jogakadémiai tanárt, rendes tanárrá kinevezték.

— **Hamis utlevél.** Boncskó Eliást tegnap a pályaudvaron letartóztatták, mert hamis utlevelet találtak nála. Ugyanis az utlevél Gorkó János nevére szólott s ezen a hamis utlevél „Eliás” ki akart utazni. Az utlevelet a rendőrség elkobozta és Boncskót elzárásra ítélte.

— **Mem bűnös.** Egy miskolci asszony, Vég Jánosné néhány hónappal ezelőtt agyonütötte a férjét, mert rosszul bánt vele és a gyermekeivel. Az esküdtek nem bűnösnek mondták ki az asszonyt, mire a törvényszék felmentette.

— **Püspök és hírlapíró.** Nemrég Nyitrán Clair Vilmos, a Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület főtárgyalójának szerkesztésében Ma-

gyar Felvidék címmel lap indult meg, mely több ízben célzásokat tett Batthyány Vilmos gróf nyitri püspökre. E célzásokat a püspök sértőknek találta és Zichy János gróf közoktatásügyi miniszterhez fordult, aki viszont a F. M. K. E. elnökét, Desseffy Emil grófot kérte fel, hogy szerezzen a püspöknek elégtételt A F. M. K. E. most megtartott közgyűlésén Clair Vilmostól a lapszerkesztési engedelmet megvonta és megtiltotta neki, hogy lapot szerkesszen vagy kiadjon. Batthyány Vilmos gróf különben bejelentette, hogy a F. M. K. E.-ből kilép és tartani kell attól, hogy példáját az egyházmege papsága is követni fogja.

— **A fehér rabszolganő második előadása** is zsufozt ház előtt folyt le az Uránia színházban. Városunk intelligenciája adott ott tegnap este is egymásnak találkozóhelyet. Felölt és gyermek egyaránt feszült figyelemmel kísérte a dráma izgatóságát, a leánykereskedők rémes hajszáját egy urileány után s amikor a darab a leány megszabadulásával véget ért, a közönség zajosan megmegtapsolta. Rendkívül tetszetek a műsor többi számai is. Az Uránia igazgatósága figyelmezteti a közönséget, hogy Radó Béláné dohánytözséjében kedvezményesen áron válthatja meg a jegyet s így a pénztár előtti kellemetlenségeket — tekintettel az óriási érdeklődésre — elkerülheti. A fehér rabszolganő szombaton 6 és 8 órakor teljesen új műsor keretében fog színrekerülni. Az előadások alatt katonazenekar hangversenyez.

— **A lefoglalt koszoru.** A tisztántuli református egyházkerület múlt hónapban elhunyt püspökének, Erőss Lajos dr.-nak ravatalára küldött koszorut Szatmárnemzeje is. A koszorut egy hajdu vitte, aki a vonaton felakasztotta a hálóra. A kalauz ezt kifogásolta, de végül is megegyeztek, hogy majd a debreceni állomáson elintézik a dolgot. Ott egy vasuti tisztviselő jegyzőkönyvet vett föl az esetről, megállapította a koszoru terjedelmét s végül úgy döntött, hogy a hajdunak, illetőleg vármegyének hat korona bírságot kell fizetni az államvasutnak. A hajdu nem tudott fizetni, de a hivatalnok kijelentette, hogy ő elkobozza a koszorut mindaddig, amíg a hat koronát meg nem fizetik. A koszoru be is került az államvasut raktárába, a honnan aztán a vármegye váltotta ki.

— **Váry Gyula tavaszi hirdetésére** és igen szép kirakatára felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **Kemény Géza** üzletébe a legújabb divatelmék, női fehérneműek gazdag választékban.

— **Első Biztosító Intézet,** katonai szolgálat esetére, ő csász. és kir. József főherceg őfensége védnöksége alatt, felsőmagyarországi vezérügynöksége Kassa, Kossuth Lajos-utca 14. szám II. em. Felhívjuk olvasóink figyelmét mai hirdetésére.

— **Divat ujdonságok.** A Kossuth Lajos és Fő-utca sarkán (a dómmal szemben mostanában városunk legelőkelőbb közönsége gyűl össze, hogy *Gombos* Jenő remek kirakataiban gyönyörködhessek, ahol a tavaszi nődivat ujdonságai láthatók. Az újszerű double kelmék beleszővött háttal, egyszínű és angol kivitelben, blouse és ruhaselymek, grenadinok, finom mosó árúk, női fehérneműek és mesés napernyők változatos és érdekes különlegességek. Egész tanulmány a női divat ezen sorozata és a cég imponáns divatkiállítására városunk egyik nevezetességét képezi.

— **Neumann M. es. és kir. udvari szállító ruhaárú cég** Kassa, Fő-utca 27. sz. alatti ruha telepén felszereltsége a legfrissebb modellekkel dicsekedhetik. Raglánok, a legújabb divat szabása szerint, finom angol szövetek dus választékban. Naponkint érkező új áru: férfi és gyermekruha ujdonságokban. Divatos színek, elsőrangú szabás. A cég árjegyzéket ingyen küld.

Színház

A zseni.

Tragikomédia 3 felv. Irta: Nagy Endre.

1. felvonás. Rudolf, a jeles komponista, túri, hogy György, a rokona, aki amelyen titkárféle állást tölt be nála, valósággal gyámkodjék felette. A geniális művészet az anyagi dolgoknál most sokkal jobban foglalkoztatja a körülmény, hogy megszerette őt Ágnes, egy gazdag bankár leánya, aki a nevelőnőjével, Marieval meg is látogatja és meghívja őt egy nagy estélyre, ahol majd nagy szimfóniáját fogja a leány tiszteletére bemutatni. György, aki pedig éppen szakított Rudolfal, úgy intézi a dolgát, hogy ő is elmehessen az estélyre.

2. felvonás. György megelőzi Rudolfot az estélyen Egyéni szeretetreméltóságával valósággal megbasonáz mindenkit, kedves léhasága sokkal jobban tetszik, mint Rudolf komoly tartalmassága és még Ágnes is meghódol neki. Rudolf szimfóniájával szemben győz György kupléja.

3. felvonás. György feleségül veszi Ágneset. Az esküvőn Rudolf nrgonál, akit végül egészen magára hagynak. Egyedül Marie érdeklődik iránta, törődik vele és valószínűleg nála fogja találni a vigaszt, amelyre elhagyatottságában rászorul.

Kassai Nemzeti-színház.

Pénteken 1911. évi április hó 7-én:

A zseni.

Tragi-komédia 3 felvonásban. Irta: Nagy Endre.

S Z E M É L Y E K:

Kilinyi Jónás . . . . . Baróti.
Kilinyiné . . . . . Vágóné.
Ágnes . . . . . Hevessi Guszt.
György . . . . . Bársony.
Rudolf . . . . . Sziklai.
Allamtitkár . . . . . Majthényi.
Ujságíró . . . . . Tihanyi.

És számos más szereplő.

M Ű S O R:

Szombaton (psb): „A zseni.” tragi-komédia.
Vasárnap (délután): „A tavasz.” Operett.
(Este pnb): „A falurossza.” Nép-szimfónia.
Hétfő (psb): „Sárga lilium.” Vigjáték.
Kedden (b. sz.): „Kis szökevény.” Operett.

TÁVIRATOK.

(A Kassai Estilap tudósítójától.)

Az osztrák választások.

Bécs, ápr. 7. Az osztrák hivatalos lap mai száma közli, hogy a Reichsrat választásai június 13-ára vannak kitűzve.

Aranyat lopott.

Nagybánya, ápr. 7. A veresvizi bányában az aranyérmészetből tekintélyes mennyiség eltűnt. A tolvajt Wermuth József bányász személyében elfogták.

Intés Montenegrónak.

Bécs, ápr. 7. A nagyhatalmak figyelmeztetést küldtek Montenegrónak, hogy az albán lázadásban semlegességét őrizze meg, különben a nagyhatalmak beavatkozása nem maradhat el.

A hódító Burrián.

Bpest, ápr. 7. A szász udvar Burrián Károly tenoristát megfosztotta a kamarai énekes címtől szerelmi botrányai miatt.

Az élesdi tüzek.

Nagyvárad, ápr. 7. Az élesdi járás közönségeiben napirenden vannak a tüzesetek és éppen a bebiztosított házak égnek le. A parasztok nem is merik felvenni a biztosítási díjat.

Kifosztott lelkész.

Bécs, ápr. 6. Csige János református lelkész Bécsben járt és ott hamis kártyások közé került, akik kifosztották a tiszteletes urat. A lelkész feljelentésére a hamiskártyásokat hat hónapi fogságra ítélték.

Selyem-, gyapjú- és mosó-ruhakelme ujdonságok

a tavaszi és nyári évadra, az ismert nagy választékban s előkelő ízléssel választva, raktárra érkeztek.

Ujdonságok napernyőkben.

Mintákat, árjegyzéket s divatlapot vidékre bermentve küld a cég

Nagy szőnyeg-raklár.

Kemény Géza

menyasszonyi kelengyék áruháza

Kassán, Fő-utca 32—34. sz.

Első Biztosító Intézet

katonai szolgálat esetére

Ő csász. és kir. Fensége József főherceg védnöksége alatt.

Felsőmagyarországi vezérügynöksége:

Kassa, Kossuth Lajos-utca 14. szám, II. em.

Fiuk előnyös biztosítása katonai szolgálatuk idejére és nagykorúságuk idejére.

Rendes élet- és haláleseti biztosítás.

Nyugdíj-, özvegyi- és aggkori járadék-; biztosítás új módozatok mellett. ::

A besorozottak jelentékeny besorozási jutalomban, a biztosítottak a tiszta nyereség 60%-ban részesednek.

Olcsó díjtételek, szabadalmi fejtételek.

Biztosítási tőke: 62 millió korona;

biztosítási alap: 22 millió korona.

Képviselők és ügynökök a legjobb javadalmazás mellett alkalmaztatnak. ::

Legelőnyösebb tőkebefektetés a „Kassai Hitelbank“

5 százalékos jelzálogos betétje.

78 K 36 fillér egyszeri lefizetése ellenében	5 év múlva
61 " 40 " " " " " " " " " " "	10 " "
48 " 11 " " " " " " " " " "	15 " "
37 " 69 " " " " " " " " " "	20 " "

100 koronát kap

— Bővebb felvilágosítással szolgál a — 48

„Kassai Hitelbank“, Kassa, Fő-u. 30.

Felsőmagyarországi Központi Takarékpénztár r.-t.

Fő-utca 21 szám alatt.

Betéteket takarékkönyvecskére vagy folyószámlára legelőnyösebb feltételek mellett gyümölcsöztes

Leszámitol váltókat, kölcsönt nyújt betáblázásra vagy folyószámla alakjában — — —

Vesz- és elad értékpapirokat, sorsjegyeket, külföldi pénzeket, átutalásokat közvetít Amerikába és bármely külföldi piacra — — —

Előlegek (lombard) értékpapirokra.

Foglalkozik a bankszakmába vágó összes üzletágakkal.

Törlesztés (annuitásos) jelzálogos kölcsönök nyújtása legelőnyösebb feltételek mellett.

BAUERNEBL ÉS FIA

sörfözde és malátagyár

Telefonszám 78. **KASSA.** Alapítva 1857.

Termeli a legjobb minőségben a következő söröket

Király-sör Legújabb műszaki beren-

Korona-sör dezéssel és mesterséges

sötét **Bajor-sör** pinczehűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hűtött szállító-kocsijainkban szállítanak. A különböző minőségű sörök szállítása palaekokban történik. Bővebb felvilágosítással, nemkülönben árjegyzékkel kívánatra a sörfözde készsége szolgál.

ROYAL nagy étteremben kizárólag e sörfözde söre méretik ki.

INGYENES

GÁZVEZETÉK.

A t. c. közönségnek szives tudomására hozzuk, hogy mindazon épületekben, melyekben légszeszvezeték még nincs, megfelelő fogyasztás mellett ilyen légszeszvezeteket

:: teljesen ingyen ::

létesítünk, ha az arra vonatkozó bejelentés f. évi április hó 30-ig Barkóczy-utca 4. szám alatti Irodánkban írásbelileg történik. A légszeszvezeték a bejelentések sorrendjében fogantatosítatnak. Bármilyen felvilágosítással a legnagyobb készséggel szolgál a

Kassai Légszeszgyár igazgatósága.

Irodai telefon-szám: 139. 509

Jakobovics Armin és Testvére

első kassai buterminta-terme és butor-áruháza

Kassán, Fő-utca 39. sz. (Saját házában.)

A székesegyházzal szemben. — Telefonszám 71.

Raktáron tartunk mindig legnagyobb választéku készletet szifárdan dolgozott butorokból minden most használt fából és stylben ugymint:

teljes háló-, ebédlő-, uri-szoba és szalonberendezésekből,

luxus-, fantasia- és ülőbutorokból, szőnyegdivánok, ottománok és mindenemű matrácokból; ugyszintén elvállalunk mindenemű díszítési és kárpitos munkákat is. — Továbbá nagy raktárt tartunk szőnyegek- és függönyökben.

Raktár előszoba- és konyhabutorberendezésekből.

Szolgáljon továbbá a n. é. közönség becses tudomására, hogy a főpap-ság, tisztikar, magasabb hivatalnokok és magánosok részére, valamint teljes menyasszonyi berendezéseket ugy helyben, mint vidéken

kedvező fizetési feltételek mellett szállítunk.

Dus raktár mindenemű részbutorokban.

Specialisták modern angol bőrbutorokban.

A n. é. közönségnek figyelmébe ajánljuk a most létesített külön osztályt

tömörfa (massiv) butorokban,

amennyiben egy elsőrangú tömörfa (massiv) butorgyárnak a kizárólagos elárútlását, illetve képviselést

Abauj-Torna-, Zemplén-, Sáros- és Szepesmegyék

részére átvették és ezen kitűnő gyártmányból jutányos árcsökkentés mellett állandó nagy raktárt tartunk. Különösen ajánlatos a tömörfabutorok, ládák, fűtőhelyek és világ berendezésére.

Képes árjegyzékkel bórmentve szolgálunk.